

0 1 1 3

A Magyar Hírlap hétvégi melléklete
2018. január 13.
Szerkesztette: Petán Péter
Művészeti vezető: Salát Zalán Péter

E l s ő k

Ady Endre: Mária és Veronika

*Máriától Veronikáig
Ívelnek el a férfi-karok:
Veronikám, asszonyom, Lédám,
Én most álmodni akarok.*

*Álmodni csecsemő-karokról.
Csókold meleg szájjal a szemem:
Kereszt előtt, Halál előtt, most
Máriára emlékezem.*

*Ő küldött csókkal az életbe
S tudtam, hogy testem miért töröm:
Az életért. És mi az élet?
Asszony-öröm, asszony-öröm.*

*Ki szült s ki tanított a csókra?
Asszony. S a halál hajnalán
Altass, Lédám. Hadd álmodjam, hogy
Te vagy az anyám, az anyám.*

Barcelona szemefénye

**„Plattkó olyan választ adott, amelyet a felekezeti türelmesség
megnyilvánulásának nemigen lehet tekinteni”**

Mágneskapus

A magyar futball történetében kutakodva a hőskor nagyjai közül számos játékos neve mellé ragaszthatunk valamiféle olyan titulust, amelynek jelzője az „első”. Ray Ferenc lőtte az első bajnoki gólt, Róka János az első mesterhármast, Manno Miltiadesz volt az első gólkirály, Schlosser Imre az első Európa-szerte is jegyzett csatár, Zsák Károly az első, a kontinens legjobbjai között jegyzett kapus. Néhány hete, e melléklet hasábjain már megemlékeztünk a máig sokat emlegetett legendás Zsák Skajáról, megemlítve nagy riválisát, Plattkó Ferencet is. Az óriási termetű Plattkót is okkal ruházzuk fel egy címmel: ő volt a magyar labdarúgás első légiós sztárja, nemzetközi klasszisa Dél-Európában. S talán még azt sem túlzás megjegyezni élete számos részletét felelevenítve, hogy kicsit Kubala, kicsit Grosics, kicsit Puskás volt egy személyben.

Népszerűségére jellemző, hogy – egy rövid hazaruccanástól eltekintve – már egy évtizede külföldön védett, amikor napvilágot látott a Nemzeti Sport által összeállított, 1929 tavaszi 100-ak könyve, amely a kifejező Száz magyar versenyző írásban és képben alcímet kapta, s amelynek szereplőit az olvasóközönség szavazatai alapján állította össze a szerkesztőség. Ötszáz sportolóra voksoltak, olyanokra, akik közül szinte mindenki itthon töltötte pályafutása nagy részét. Plattkó kivételével – őt így sem felejtették el.

Ebből a kiadványból (is) kiderül, hogy Budapesten született 1898. december 2-án. Angyalföldön töltötte gyerekkorát, ott is kezdett futballozni, előbb a BTK (1909–1911), majd a Globus TE (1911–1914) tagja volt. Az első világháború kitörésének évében került az akkor Vasasoknak nevezett piros-kék alakulathoz. Bekerült a III. osztályú válogatottba,

kétszer is megnyerte a II. osztályú bajnokságot, ami már csak azért sem volt nagy csoda, mert a Vasasoknak akkor nagyon erős csapata volt, 1918-ban és 1919-ben is a negyedik helyen végzett az első osztályban.

Plattkót az ország legjobbjai között jegyezték, sőt, már az első, az élvonalban töltött idényének elején, 1917 júliusában bekerült a válogatottba is. (A történelmi kontextus miatt érdekes: a bécsi Fremdenblatt című lap kezdeményezésére, a Vörös Félhold segélyszervezet közreműködésével a Galíciában harcoló törökök javára rendezett mérkőzést játszott Ausztria és Magyarország csapata.)

A magyar kömmün 133 napja alatt a Vasasok játékosainak többsége exponálta magát az új hatalom mellett, miközben a csapat játszott a bajnokságban, de edzés nélkül, mivel a legtöbb embere sokáig távol volt Budapesttől, vagy éppen a munkásmozgalom történe-

tében legendássá lett Vasas-században harcolt, például a várban, a Nádor-laktanyában. Hamarosan Mátyásfüldre, majd Gödöllőre vezényelték őket. A tüzérüteg, amely a „Vasas, ne hagyj magad!” nevet viselte, részt vett fegyveres harcokban, így a Hungária úti Vilmos-laktanyában állomásozó ludovikás tisztek elleni rajtaütésben is.

Plattkót és Katzert, a két legjobb futballistát az inkább szociáldemokrata, mint kommunista Garbai Sándor, a forradalmi kormányzótanács elnöke mellé osztották be személyi szolgálatra. A medvetermetű kapus az előző őszen volt még ennél is nagyobb vesztélyben: elkapta a pusztító spanyolnáthát, amelybe Budapesten harmincezer betegből háromezer belehalt. Az egyik válogatott kapust, Knapp Miksát elvitte, Plattkó túlélte.